

Helsinki 2.11.2015

Liikenne- ja viestintäministeriö

kirjaamo@lvm.fi

tomi.lindholm@lvm.fi

Viite: Lausuntopyyntö LVM/1042/03/2015, 28.9.2015

LAUSUNTO POSTILAIN MUUTTAMISTA KOSKEVASTA HALLITUKSEN ESITYSLUONNOKSESTA

Sanomalehtien Liitto (SL) kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto postilain muutosehdotuksesta. SL on sanoma- ja kaupunkilehtijulkaisijoiden toimialajärjestö, jonka jäsenenä on 123 yritystä. Liittoon kuuluu 180 sanomalehteä ja 54 kaupunkilehteä sekä useita jakeluyhtiöitä. Postimarkkinoiden toimivuus ja jakelupalveluiden saatavuus on erittäin tärkeää järjestön jäsenten liiketoiminnan kannalta.

Liitto pitää ehdotusta toimilupasääntelystä luopumisesta hyvänä ja kannatettavana. Kilpailun avaaminen ja markkinoille tulon esteiden poistaminen on tärkeää sekä postitoimialan että jakelupalveluista riippuvaisten toimialojen kehitykselle.

Nykyisessä toimilupasääntelyssä olevat epäkohdat ovat johtaneet lukuisiin oikeudenkäynteihin. Tällä hetkellä on vireillä muun muassa ennakkoratkaisumenettely EU:n tuomioistuimessa, missä arvioidaan postilain lupamenettelyn suhdetta postidirektiiviin. Hallituksen esitysluonnoksessa postidirektiiviä on käsitelty hyvin suppeasti. Sanomalehtien Liitto katsoo, että ehdotettua ilmoitusmenettelyä ja postiyriyksille asetettavia uusia velvollisuuksia tulisi tarkemmin arvioida postidirektiivin, erityisesti valtuutuksia koskevan 9 artiklan näkökulmasta ja varmistua siitä, minkälaisia velvoitteita ilmoitusvelvollisille postiyriyksille voidaan postidirektiivin nojalla asettaa. Arvioinnin avulla voitaisiin jo ennalta välttää aikaa ja resursseja vievät uudet oikeudenkäynnit.

Toimilupamenettelyn tilalle tuotavasta ilmoitusmenettelystä yrityksille aiheutuva hallinnollinen taakka tulisi pitää minimissä. Ilmoitusmenettelystä tulee luoda kevyt eikä sen yhteydessä tule kerätä muita kuin postitoiminnan valvonnassa tarpeellisia tietoja.

Uusille markkinoille tuleville postiyriyksille ei pidä asettaa tarpeettomia velvoitteita. Erityisesti esitetty uusi 36 a §, jonka mukaan postiyriyksen tulee järjestää osoitteenmuutos- ja jakelunkeskeytyspalvelu, on kilpailevien postiyriyksen kannalta tarpeettoman raskas. Postiyriyksille pitäisi jättää vapaus itse päättää, mitä palveluita ne tarjoavat. Postiyriyksillä tulisi edelleen olla esimerkiksi oikeus tarjota ainoastaan sellaisia palveluita, joille ei postilain 54 §:n

mukaan tarvitse tarjota osoiteselvitystä. SL myös katsoo, että ehdotettu 36 a § saattaa olla postidirektiivin 9 artiklan vastainen.

Ehdotettu postilain muutos ei riittävästi turvaa kilpailua markkinoilla, joilla on useita postiyhtiöitä. Posti Oyj:llä on erittäin vahva asema markkinoilla myös jatkossa. Posti Oyj:llä on useita lainsäädännöstä ja yrityksen aikaisemmasta monopoliasemasta johtuvia kilpailuetuja. Postilla on koko maan kattava toimipiste- ja jakeluverkko, kattava postinsaajien osoitejärjestelmä, oikeus päättää postinumerojärjestelmästä, postilokeroiden ja yritysosoitteiden hallinta sekä pääsy kaikkiin asuinkiinteistöihin. Tämän vuoksi Posti Oyj on kilpailijoille välttämätön sopimuskumppani. Kilpailijoiden on sovittava Postin kanssa esimerkiksi pääsystä postilokeroihin ja väärin jaettujen lähetysten selvittämisestä.

Esitysluonnoksessa 36 §:n yksityiskohtaisissa perusteluissa todetaan, että postiyhtiöiden tulisi ratkaista kaupallisin sopimuksin, kuinka erehdyksessä jätetyt kirjelahetykset välitetään käytännössä kustannussuuntautuneella hinnalla ja avoimin ja syrjimättömin ehdoin. Luonnoksessa ei oteta huomioon Posti Oyj:n merkittävää neuvotteluvoimaa suhteessa uusiin markkinoille tuleviin postiyhtiöihin. Tällaisessa tilanteessa kaupalliset neuvottelut eivät välttämättä johda lainkohdassa tavoiteltuun lopputulokseen.

Kilpailevien postiyhtiöiden jakeluverkostojen ja toimintamallien yhteensovittamisesta on kokemusta muissa EU:n jäsenmaissa, esimerkiksi Ruotsissa ja Tanskassa. Liitto katsoo, että parhaiden käytäntöjen selvittäminen ja nopea käyttöönotto Suomen markkinoilla on avain onnistuneeseen kilpailun avaamiseen ja toimivan markkinan luomiseen.

Sanomalehtien Liitto katsoo, että toimilupajärjestelmästä luopumisen yhteydessä tulisi kumota postilain 76 §, joka koskee ilman toimilupaa harjoitettavan postitoiminnan rangaistavuutta.

SANOMALEHTIEN LIITTO RY

Jukka Holmberg
Liittojohtaja
jukka.holmberg@sanomalehdet.fi
p. 040 735 1690

Henriikka Piekkala
Jakeluasiantuntija
henriikka.piekkala@borenius.com
p. 040 482 1790